Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Tytuł lekcji: Znaki interpunkcyjne – nasi mali pomocnicy w czytaniu.

Czas trwania: 45 minut

Cele lekcji:

Uczeń będzie wiedział:

- Czym są znaki interpunkcyjne (kropka, znak zapytania, wykrzyknik, przecinek).
- Jaka jest podstawowa funkcja każdego z tych czterech znaków.
- Dlaczego stosowanie znaków interpunkcyjnych jest ważne w tekście.

Co się zmieni po lekcji:

- Uczeń będzie potrafił rozpoznać zdanie oznajmujące, pytające i wykrzyknikowe.
- Uczeń będzie potrafił zastosować odpowiedni znak na końcu prostego zdania (kropkę, znak zapytania, wykrzyknik).
- Uczeń zrozumie rolę przecinka w prostym wyliczaniu.
- Uczeń rozwinie umiejętność czytania ze zrozumieniem i właściwą intonacją.

Metody i techniki nauczania:

- Oglądowa: pokaz animacji, demonstracja.
- Słowna: pogadanka, burza mózgów, rozmowa kierowana.
- Praktyczna: praca z kartą pracy, ćwiczenia intonacyjne.
- Aktywizująca: zabawa ruchowa, drama (ćwiczenia intonacyjne).

Uzupełniające środki dydaktyczne:

- Projektor i ekran (do wyświetlenia animacji).
- Karty pracy (załączniki 1-2).
- Duże, czytelne kartoniki z symbolami: . (kropka), ? (znak zapytania), ! (wykrzyknik), (przecinek).
- Piłka lub maskotka do zabawy.

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie - "Literowy makaron"

N: Nauczyciel wita uczniów i wprowadza ich w temat lekcji, zapisując na tablicy bardzo długie zdanie bez żadnych znaków interpunkcyjnych ani wielkich liter, np.: „KASIALUBIKOTYJEJKOTNAZYWASIĘMRUCZEKMRUCZEKLUBIBAWIĆSIĘPIŁKĄIPTAKANAPARAPECIE”

N: *Spróbujcie przeczytać, co jest tu napisane. Czy to jest łatwe? Czego brakuje w tym zdaniu?*

U: Uczniowie próbują odczytać tekst. Stwierdzają, że jest to trudne, że nie wiadomo, gdzie jest koniec zdania.

N: *Właśnie! Czytanie takiego "makaronu z liter" jest bardzo trudne. To tak, jakby na drodze zabrakło wszystkich znaków drogowych! Na szczęście w pisaniu mamy swoich pomocników. To znaki interpunkcyjne, które działają jak sygnalizacja świetlna dla naszych zdań. Za chwilę obejrzymy krótki film, który nam o nich opowie.*

N: Nauczyciel wyświetla animację

2. Omówienie animacji - Nasi pomocnicy

N: Po zakończonej projekcji nauczyciel inicjuje rozmowę z uczniami, aby sprawdzić zrozumienie materiału.

N: *O jakich pomocnikach opowiadał film? Jakie znaki poznaliśmy?*

U: Uczniowie wymieniają: kropka, znak zapytania, wykrzyknik, przecinek.

N: Nauczyciel pokazuje duże kartoniki z symbolami . ? ! , . *Do czego służy każdy z nich? Kiedy ich używamy?*

U: Uczniowie, odwołując się do animacji, wyjaśniają funkcje znaków:

- Kropka jest jak czerwone światło, kończy zdanie, w którym o czymś opowiadamy.
- Znak zapytania jest jak haczyk, stawia pytanie i czeka na odpowiedź.
- Wykrzyknik pokazuje wielkie emocje, radość albo ostrzega.
- Przecinek to krótka pauza, pomaga w wyliczaniu.

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”
Minister Edukacji

3. Zabawa ruchowa - "Sygnalizacja zdaniowa"

N: Nauczyciel zaprasza uczniów do zabawy ruchowej.

N: *Teraz sprawdzimy, jak zapamiętaliście, co oznaczają nasi pomocnicy. Ja będę pokazywać znak, a wy będziecie reagować:*

- *Gdy pokażę KROPKĘ – stajecie nieruchomo na baczność, jak na czerwonym świetle.*
- *Gdy pokażę ZNAK ZAPYTANIA – drapiemy się po głowie, udając, że nad czymś myślimy.*
- *Gdy pokażę WYKRZYKNIK – podskakujemy raz w górę z radości.*
- *Gdy pokażę PRZECINEK – robimy jeden mały kroczek w miejscu (pauza).*

N: Nauczyciel pokazuje kartoniki ze znakami w różnej kolejności, a uczniowie wykonują odpowiednie gesty.

4. Ćwiczenie intonacyjne - "Jaki to głos?"

N: Nauczyciel wyjaśnia, że znaki interpunkcyjne zmieniają także sposób, w jaki czytamy zdania na głos.

N: *Posłuchajcie, przeczytam to samo zdanie na trzy różne sposoby. Zgadnijcie, jaki znak postawiłbym na końcu.*

N: Nauczyciel czyta, mocno akcentując intonację:

1. *Kasia lubi koty.* (Głos spokojny, oznajmujący). -> Jaki to znak? (Uczniowie wskazują na kropkę).
2. *Kasia lubi koty?* (Głos pytający, uniesiony na końcu). -> A teraz? (Uczniowie wskazują na znak zapytania).
3. *Kasia lubi koty!* (Głos radosny, głośny). -> A tu? (Uczniowie wskazują na wykrzyknik).

N: *Świetnie! A teraz spróbujmy razem. Ja powiem zdanie, a wy powtórzcie je z intonacją pytającą.* (np. "Dzisiaj będzie ładna pogoda"). *A teraz z intonacją wykrzyknikową!*

U: Uczniowie ćwiczą zmianę intonacji w zależności od znaku interpunkcyjnego.

5. Zabawa z przecinkiem – "Sałatka owocowa"

N: Nauczyciel bierze do ręki piłkę lub maskotkę.

N: *Pamiętacie, do czego służył przecinek?* (Do wyliczania i robienia krótkiej pauzy). *Zrobimy teraz najlepszą na świecie sałatkę owocową. Ja zacznę, a osoba, która złapie piłkę, powtarza moje składniki i dodaje jeden swój. Pamiętajcie o krótkiej pauzie tam, gdzie postawilibyśmy przecinek.*

N: *Do mojej sałatki wrzucam jabłko.* (Rzuca piłkę do ucznia). U1: *Do sałatki wrzucam jabłko (pauza) i gruszkę.* (Rzuca dalej). U2: *Do sałatki wrzucam jabłko (pauza) gruszkę (pauza) i banana.* (Rzuca dalej).

N: Nauczyciel koryguje, jeśli uczniowie zapominają o pauzie (przecinku).

6. Praca z kartami pracy – utrwalenie wiedzy

N: Nauczyciel rozdaje uczniom Karty Pracy 1 i 2.

N: *Teraz sprawdzimy, jak nasi pomocnicy radzą sobie na papierze. Waszym zadaniem będzie wstawienie odpowiednich znaków w puste miejsca.*

U: Uczniowie samodzielnie lub z pomocą nauczyciela wykonują zadania na kartach pracy.

7. Podsumowanie lekcji

N: Nauczyciel inicjuje krótką rozmowę podsumowującą.

N: *Dlaczego znaki interpunkcyjne są dla nas ważne? Kiedy najbardziej nam pomagają?*

U: Uczniowie dzielą się swoimi spostrzeżeniami, np. „żeby tekst nie był bałaganem”, „żeby wiedzieć, kiedy ktoś pyta”, „żeby wiedzieć, kiedy jest koniec zdania”.

N: *Doskonale! Pamiętajcie o naszych małych pomocnikach, kiedy będziecie pisać i czytać. Dzięki nim nikt nie pomyli się w tym, co chcecie powiedzieć!*

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 1: Detektywi Znaków

Polecenie: W poniższych zdaniach uciekły znaki na końcu. Wstaw w kwadrat odpowiedni znak: . , ? lub ! .

1. Ala ma psa [ ]
2. Czy lubisz lody [ ]
3. Ale piękny dzień [ ]
4. Gdzie jest moja czapka [ ]
5. Uważaj, gorące [ ]
6. Słońce świeci na niebie [ ]
7. Hurra, wygraliśmy [ ]
8. Jak masz na imię [ ]

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”

Fundacja „Drabina Rozwoju”
ul. Chmielna 2 lok.31, 00-020 Warszawa
www.drabina.org
Adres do korespondencji:
ul. Ratuszowa 11, 03-450 Warszawa

Karta Pracy 2: Porządkujemy wyliczankę

Polecenie: W tych zdaniach zgubiły się przecinki. Wstaw je w odpowiednie miejsca

1. Moje ulubione kolory to czerwony zielony niebieski i żółty.
2. W zoo widziałem lwa słonia małpę i żyrafę.
3. Mama poprosiła żebym posprzątał kredki książki klocki i samochody.
4. W koszyku są jabłka gruszki śliwki i banany.
5. Do szkoły potrzebuję zeszytu ołówka linijki i kredek.
6. Na wsi widziałem krowę konia kurę i kaczkę.
7. Lubię czytać książki oglądać bajki rysować i biegać.
8. W lesie rosną sosny dęby brzozy i świerki.
9. Na śniadanie jem płatki jogurt owsiankę albo kanapki.
10. Mój brat ma na imię Paweł siostra Zosia a pies Burek.
11. Do zupy mama dodała marchewkę pietruszkę selera i pora.
12. Na placu zabaw są huśtawki zjeżdżalnia piaskownica i karuzela.
13. Dni tygodnia to poniedziałek wtorek środa czwartek piątek sobota i niedziela.

Projekt: **„Odkrywcza klasa - świat w zasięgu ręki”** - interaktywne pomoce dydaktyczne oraz materiały o charakterze edukacyjnym dla klas 1-3 w zakresie nauk przyrodniczych, ścisłych oraz astronomii i astronautyki
realizowany przez Fundację „Drabina Rozwoju”
Zadanie finansowane ze środków Ministra Edukacji w ramach programu pn. „Odkrywcy”
Minister Edukacji